

Psykologi

Jens Andersen, forsker og psykolog, siger, at forældrene er en usynlig klassekammerat, som kan skabe problemer, når de kun tager deres eget barns perspektiv på en konflikt og glemmer, at situationen kan opleves forskelligt fra barn til barn.

Foto: Gregers Tycho

Forældrene er den usynlige elev

Samspil: Forældrene spiller en vigtig rolle for, hvordan børnene i en skoleklasse fungerer. Når de over for børnene taler grimt om andre børn i klassen eller om andre forældre, er de med til at fastholde eller optrappe konflikterne.

TEA KROGH SØRENSEN

tea.krogh@jp.dk

Vil du sikre dit barns trivsel og læring i skolen?

Så tal positivt om alle barnets klassekammerater, deres forældre og skolen! I hvert fald når barnet lytter med.

Sådan lyder rådet fra specialkonsulent og psykolog Jens Andersen, som på Via University College Nordjylland arbejder med trivsel og konfliktbehandling i klasseværelset, og som gennem mange år har været ansat på Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i Aarhus og været leder af Aarhus Skolevæsenes AKT-team – Adfærd, Kontakt og Trivsels-team. Ifølge Jens Andersen spiller forældrene næsten altid en vigtig rolle, når der er massive konflikter og trivselsproblemer i en klasse.

For forældrene er den usynlige klassekammerat, som i høj grad påvirker og i nogle tilfælde faktisk skaber problemerne i en klasse, f.eks. når de kun tager deres eget barns perspektiv og glemmer, at en konfliktsitua-

tion kan opleves forskelligt fra barn til barn.

»Min påstand er, at uanset hvor dårligt en skoleklasse fungerer, og uanset hvor mange konflikter der cykler rundt blandt børnene, så kan forældrene vende stemningen og skabe en god klasse. Hvis de vil, og hvis de samarbejder om det. Til glæde for børnene og deres læring,« siger Jens Andersen.

Selv skolens dårligst fungerende klasse kan blive omvendt til at fungere godt, mener han, hvis alle voksne omkring klassen – både lærere, skoleledelse og forældre – samarbejder om det.

Forældre er medspillere

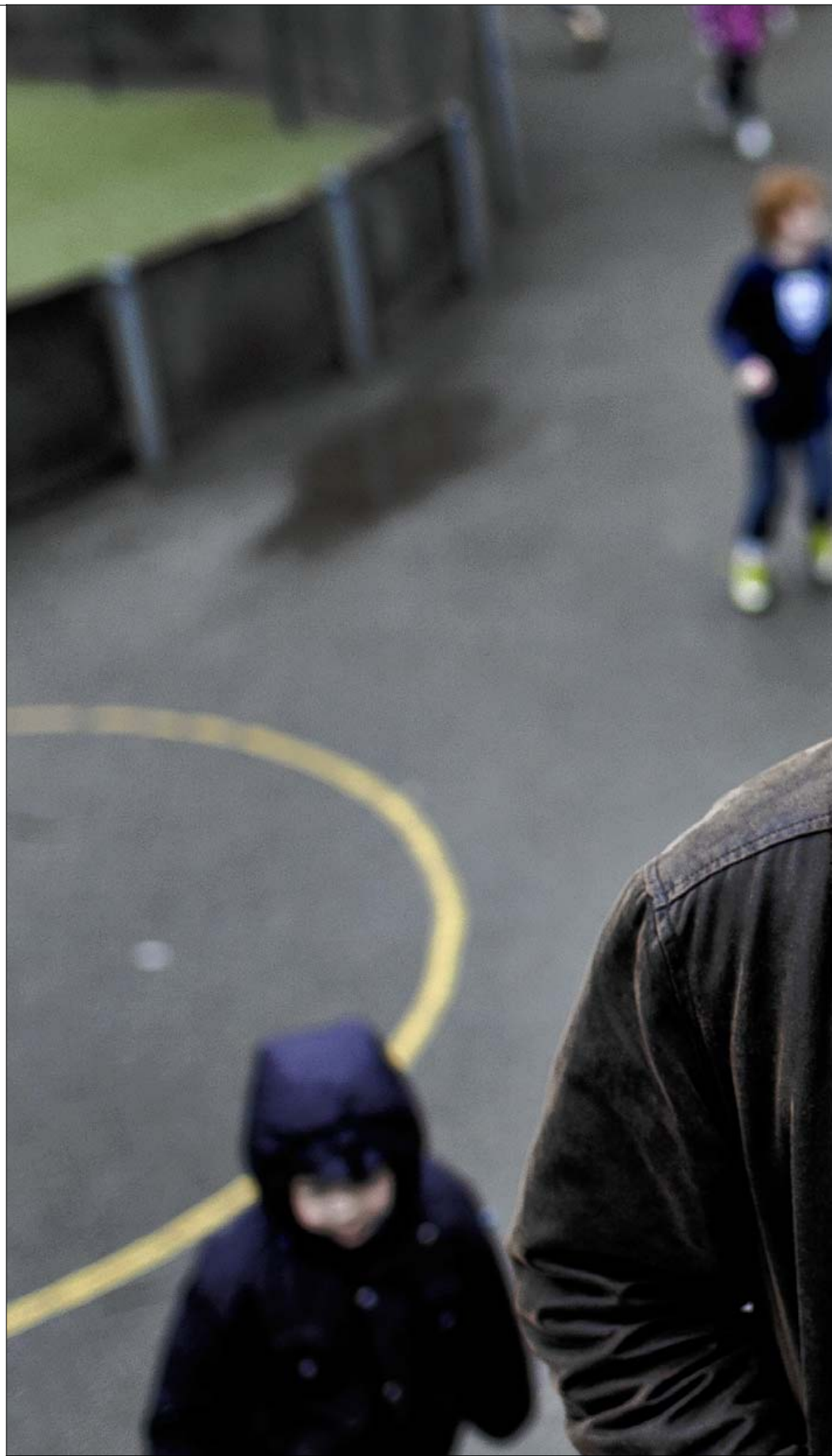
Oftentimes viser det sig, når professionelle trivsels- og konfliktbehandlingsspecialister bliver knyttet til klasser med trivselsproblemer, at en mindre eller større gruppe af forældre er medspillere i konflikterne og strider indbyrdes. De taler måske åbenlyst grimt om hinanden, hinandens børn eller undlader at gribe ind, hvis nogle børn holdes uden for fællesskabet. Børnene bygger blot videre

på konflikterne.

»Hvis forældrene vidste, hvor stor indflydelse de har på trivsel eller mistrivsel i deres børns klasse uden overhovedet at befinde sig i klasselokalet, ville mange blive overrasket. Hvis børnenes konflikter har bredt sig i forældregruppen, og man bagtaler hinanden eller omtaler hinanden negativt, så kan det køre en hel klasse ned. Man kan tale et barn helt ud af en klasse. Omvendt kan det vende stemningen og skabe trivsel, hvis forældrene i fællesskab beslutter sig for konsekvent at omtale klassen, de andre børn og deres forældre med respekt. Det er markant, hvor virkningsfuldt det er,« siger Jens Andersen.

Trivsel og respekt

Hans ærinde er ikke at fjerne ansvaret for klassens trivsel fra lærerne eller skolen, understreger han. Trivsel i en klasse afhænger naturligvis af, om skolen og lærerne formår at være tydelige, opmærksomme og sætte ind, når der er mistrivsel i en klasse. Og selvfølgelig kan enk-

HOVEDPUNKTER

■ Forældrene spiller ofte en rolle, når der er konflikter og trivselsproblemer i en klasse.

■ De taler f.eks. grimt om hinanden, hinandens børn eller er passive, når børn holdes uden for fællesskabet

eltelever have så store sociale og adfærdsmæssige problemer, at det i sig selv skaber konflikter.

»Men også i disse situationer handler det om, hvordan de voksne omkring klas-

sen håndterer de problemer. Vi når ikke langt med at gå på jagt efter de skyldige og få skylden placeret hos det enkelte barn,« siger Jens Andersen, som dog påpeger, at det undtagelsesvis kan være nødvendigt.

»Men i langt de fleste tilfælde handler problemerne mest om samspillet mellem børnene – også når der er børn i vanskeligheder involveret – og man bør i stedet kigge efter, hvordan vi skaber trivsel og en respektfuld omgang med hinanden,« siger Jens Andersen.

Hans erfaring viser enty-

dig, at hvis en klasse fungerer dårligt, så er der samtidig nogle forældre, som spiller en rolle ved at omtale nogle børn negativt.

»Det er altid i spil. Der er forældre i baggrunden, der siger til deres barn "du må ikke lege med den og den", eller "hende der er da også for vild eller urolig". Der er med andre ord vigtige voksne, som kritiserer eller stiller nogle af de andre børn i et dårligt lys – børn, som deres egne børn går op ad dagligt. De signaler opfatter børn lynhurtigt, og dermed er de voksne med til at legitimere konflikterne.